

Češi platí nejvyšší daň na světě. Je ale skrytá a neříká se jí daň

- editor007 | 8. dubna 2024

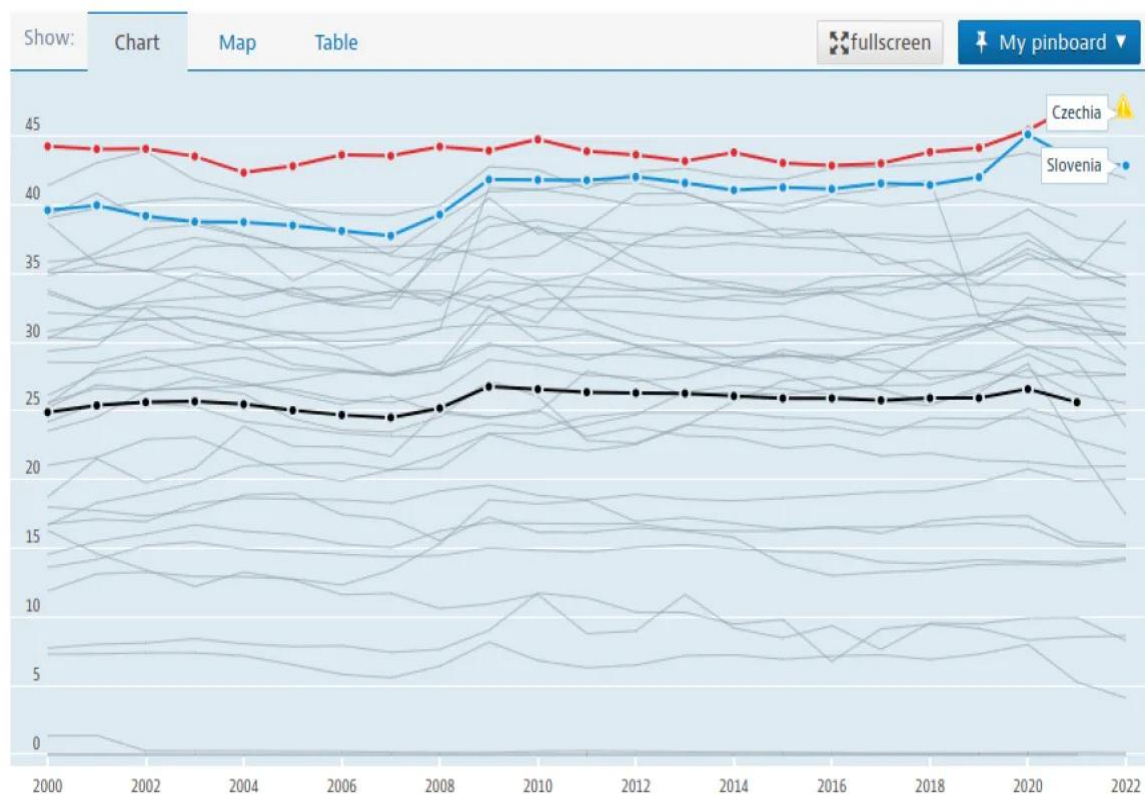
ČESKO: Celková daňová zátěž Čechů není tak vysoká, srovnáváme-li naše postavení mezi zeměmi OECD. Máme ovšem specialitu, která z nás činí stát s nejvyšší daní vůbec. Jde o skrytou daň, lze jí řadit mezi kvazidaň, a jde o povinné odvody na sociální a zdravotní pojištění. Na této dani totiž stát vybere skoro polovinu svých rozpočtových příjmů.

V rámci aktuálního srovnání zemí OECD, které čerpá data z roku 2022, má Česká republika druhé nejvyšší odvody na sociální a zdravotní zabezpečení. Jsme na úrovni 15,8 procenta HDP, před námi je Slovinsko na úrovni 16 procent HDP. Poté je Francie s 15 procenty. Rakousko s 14,7 procenty či Německo s 14,6 procenty HDP. Počítá se s odvody, které platí zaměstnavatel za zaměstnance, zaměstnanec za sebe a odvody placené OSVČ. Toto srovnání platí, pokud se díváme na to, jak se tato kvazidaň podílí na naší ekonomice, tedy na našem HDP.

Pokud se však budeme dívat z pohledu toho, jak moc se kvazidaň v podobě povinného pojištění podílí na státním rozpočtu, jsme na prvním místě ze všech zemí OECD. V posledním měřeném roce 2022 tvořilo pojištění necelých 47 procent, tedy skoro polovinu, ze všech daní, jejichž výnosy putují do rozpočtu. Slovinsko zde bylo až na druhém místě s necelými 43 procenty. Průměr v zemích OECD byl pro srovnání jen necelých 26 procent. Na prvním místě jsme v žebříčku neustále od roku 1996, v dřívějších letech nás předbíhali opět Slovinci.

Social security contributions Total, % of taxation, 2000 - 2022

Source: Revenue Statistics: Comparative tables

Podíl odvodů na pojistném na celkových daňových příjmech státu.

Podle čísel z plnění státního rozpočtu za rok 2023 stát loni na sociálním pojištění vybral téměř 690 miliard korun. Oproti roku 2022 to bylo o 52 miliard více. Na zdravotním pojištění stát vybral 139 miliard korun, tedy o deset miliard víc než v předchozím roce.

Demotivující zdanění práce

Vysoké odvody na pojistné samozřejmě velmi zatěžují práci. Jak zaměstnavatelé, tak zaměstnanci na nich odvádí podstatnou část ze mzdy. Máme ve srovnání s ostatními zeměmi poměrně nízkou daň z příjmu, ovšem velkou zátěží jsou odvody. Zaměstnavatel odvádí na sociální pojištění zaměstnance 24,8 procenta z hrubé mzdy a 9 procent jde na zdravotní pojištění. Pokud bychom například počítali s průměrnou hrubou mzdou 42 700 korun, nad to zaměstnavatel zaplatí ještě dalších 14 500 korun na pojistném. Dohromady je tedy na částce přes 57 tisíc.

A zaměstnanec odvede ze mzdy další částky. Na sociálním pojištění je to 6,5 procenta z hrubé mzdy, na nemocenském pojištění je to 0,6 procenta a na zdravotním 4,5 procenta. „Když toto všechno poskládáme, ukazuje se, že to je z pohledu celkového zdanění práce opravdu ta klíčová složka. To, zda bude samotná sazba daně z příjmu 15 nebo 17 procent nebo ještě víc, nebude mít tak zásadní vliv. Problémem jsou vysoké odvody. Jenže i přesto je náš důchodový systém v deficitu a chybějící prostředky se musí doplácet z dalších daňových příjmů. U zdravotního systému je situace podobná, dokola se opakuje, že je podfinancovaný a je že je třeba do něj investovat,“ řekl k tomu redakci hlavní ekonom Roklen Pavel Peterka.

Vysoké zdanění je demotivující jak při vstupu na trh práce, tak třeba při přibírání si dalších úvazků. „Zároveň to může vytvářet motivaci k tomu vstupovat do šedé ekonomiky a do u nás velmi populárního švarcsystému. V České republice jsou miliony živnostníků, ale velká část z nich jsou tzv. kancelářští živnostníci, kteří nemají zaměstnanecký poměr jen kvůli tomu, že zaměstnavatel by na ně měl příliš vysoké mzdové náklady,“ dodává Peterka.

[ZDROJ](#)